

O I S O V I N Y

Nepostradatelný informační a inspirační zdroj pracovníků býv. OIS

Pravicový, liberální chem.inž. občasník. Založeno r. 1996

Slovo úvodem

Tak zima byla dlouhá a místy až otravná. Jako bychom už odvykli brát v potaz kalendář a skutečnost, že v zimě je mráz a sníh. Navykli jsme si brát přírodu jako partnera s kterým se můžeme dohodnout, tu tam na něj zahřešit či mu vnútit kompromis. Ale příroda stále vládne mocnějšími silami, než naše technická civilizace, ať se nám to líbí či ne. Občas nám to připomene zemětřesením, přílivovou vlnou, výbuchem sopky, tropickým hurikánem nebo pouze prolomením střechy z přemíry sněhu. A my se vždy cítíme zaskočení a ukřivdění, jako že se stalo něco nepatřičného a hledáme chybu. Nefandím tomu dělat z přírody nějaké božstvo a tomuto principu podřizovat všechno. Z přírody jsme vyšli, jsme stále její součástí, ale chceme-li prosadit i své lidské cíle musíme s ní občas i bojovat a být v protikladu. Je našim spojencem i protivníkem a měli bychom si vždy být vědomi její síly a možností. Nedívat se a nepodlehnout klamně iluzi, že se můžeme zajistit proti všem nástrahám, kterým jsme na naši planetě vystaveni. Konec konců až jednou tuto planetu zničíme a zdevastujeme, což je v rámci technické civilizace v kombinaci s přelidněním nevyhnutelné, bude to právě příroda, která po nás zamete, uklidí a rozdá nové karty. VH

Motto

„Kde jedí, jez, kde pijí, pij, a kde dělají, jdi pryč, nepřekážej.“

Z reklam a inzerátů....

„Ženské slzy jsou nejmocnější vodní energií na světě.“ (Karel Čapek)

Víte, že?

- Nedávno se sdělovacími prostředky mihla údajná nejmenší ryba a zároveň i nejmenší obratlovec naší planety. Jde o titěrného obyvatele rašelinových jezírek ze Sumatry. Samička kaprovité ryby Paedocypris progenetica dorůstá v dospělosti délky 7,9 milimetru. Samečci jsou o kousek větší. Měří 8 milimetrů, ale obzvláště velké kusy mohou dorůst délky až 9,6 milimetru.
- Tenké trubičky z uhlíku, které jsou obtočené organickou molekulou (např. DNA), lze vložit do nitra buňky, kde mohou být sondou zjišťující přítomnost škodlivých látek. Objev otvírá nanotechnologii další dveře, tentokrát v oblasti využití nových typů optických senzorů. Principem detekčního systému je přechod molekuly DNA z přirozené pravotočivé „B“ formy do alternativní levotočivé „Z“ formy. Termodynamický děj, který způsobuje toto přepnutí DNA z jedné formy do jiné, a zase zpět, a který rozhoduje o zastoupení těchto strukturálních forem DNA molekuly, má vliv na to jakou optickou odpověď uhlíková trubka odešle na podnět zvenčí zpět.
- Analýza desítek pohřebišť přímo dokládá, že zemědělství způsobilo na mnoha místech po světě dramatické zvýšení porodnosti. Změna životního stylu z kočujícího lovce-sběrače na usedlého zemědělce vždycky vede k dramatickému nárůstu porodnosti. K téhle změně docházelo v různých dobách zhruba mezi lety 9000 a 1000 před letopočtem na různých místech po světě.
- Proč umírá více než polovina lidí nakažených ptačí chřipkou? Clayton Naeve St. Jude Children's Research Hospital nabízí překvapivou odpověď: protože mají klíček k ovládnutí našich

buněk.

(<http://www.osel.cz/index.php?clanek=1668>)

- Průlomová vakcína proti ptačí chřipce? Američtí vědci oznámili výsledky testů nové vakcíny proti chřipkovému viru H5N1. Stoprocentní účinnost, rychlá a poměrně snadná výroba. Vakcínu proti specifickému kmeni chřipkového viru do 36 dnů. To slibuje Andrea Gambotto z University of Pittsburgh. V Journal of Virology předložil se svým týmem přesvědčivé důkazy o tom, že neslibuje holuba na střeše. Nově vyvinutá vakcína proti chřipkovému viru H5N1 chrání se stoprocentní účinností kuřata a myši. (<http://www.osel.cz/index.php?clanek=1667>)
- Šokem skončil průzkum půdních bakterií. Všechny si nesou rezistenci k antibiotikům. Některé si umějí poradit i se zcela novými preparáty. Jiné zvládají syntetická antibiotika, jejichž molekula nemá v přírodě obdobu. Rezistentní původci infekčních chorob jsou ve srovnání s půdními bakteriemi v likvidaci antibiotik vyloženě nešikovné. Ale zřejmě se brzy naučí od svých půdních příbuzných pár hodně ošklivých kousků. (<http://www.osel.cz/index.php?clanek=1657>)
- Protein, který rozhoduje o životě a smrti embrya. Vědci odhalili protein (a jeho gen), který určuje, zda embryo „dostane najíst“ a nebo zda bude odsouzeno k smrti hladem. Absence proteinu v děloze znamená neplodnost. (<http://www.osel.cz/index.php?clanek=1650>)

Minuty mezi životem a smrtí

Prvního února jsem ještě za rozbřesku jako obvykle jel Mánesovou ulicí do práce. Zámková dlažba příjemně vrněla pod pneumatikami a člověk se postupně doprobouzel v chladném ránu. Probuzení bylo dokonáno, když jsem přibrzdil, abych před sebe pustil modře blikající sanitku rychlé záchranné služby, která odhodlaně vyrážela od budovy Záchranky směr Mělník. Pomyslel jsem si, který chudák má dnes v tuto chvíli svou slabou chvíli a v duchu popřál, aby dojeli včas. Když jsem zatočil na Vojtěšskou uvítaly mě blikající spuštěné závory a několik aut. Modře blikající sanita najela do protisměru, aby byla první, až se závory zvednou. Uvědomil jsem si absurdnost situace. Na jedné straně zdravotní tým zápasí se vtefinami, aby udržel životní funkce a na druhé straně instituce Českých drah, kde se čas měří spíše na hodiny. Bohužel vlak nejel od Kojetic, kdy by byl rychle obslužen automatikou, ale vyjížděl od nádraží, kdy jsou zřejmě závory obsluhovány manuálně a doba spuštění je řádově větší – prostě lidský faktor. Modře blikající sanita a červeně blikající závory. Sledoval jsem tento kontrast přes pět dlouhých minut. V duchu jsem si představil jak ukrutně dlouhá může být minuta, když život z těla vyprchává. Co se asi honí hlavou bezmocně čekajícího zdravotního týmu, zatímco nic netušící pracovníci drah plní svou pracovní náplň. Také má své priority, pravidla bezpečnosti a nemá tušení o dramatu odehrávajícím se u závor. Život má prostě občas rád dramata a člověk potřebuje kousek štěstí, aby se neoctl ve špatnou chvíli na špatném místě. To je tak to jediné, co s tím můžeme dělat. Nebo třeba v exponovaných chvílích posílat sanitu spíše kolem benzinové pumpy Tereza a autobazaru a závory spouštět až v okamžiku skutečného výjezdu vlaku z nádraží. Třeba to někomu zachrání život. VH

Co vás v Thajsku překvapí

Pomineme-li délku letu přes deset hodin daleko až tam kdesi za Indii, tak první dojem po přistání v Bangkoku je velikost zdejšího letiště. Letadlo dlouho popojíždí, pak i sběrný autobus, všude desítky a desítky letadel a budov. Nejiné je to uvnitř. A hned druhý dojem, když se dostanete ven je ohromné vedro. Když odrazíte všechny ty nevhodné nabídky taxikářských naháněčů a vystojíte si svůj taxík u budky před terminálem dostanete se do klimatizovaného japonského vozu, který vás odveze na místo určení. U řidiče zpravidla visí

bílo-červený věnec z jasmínových nesmírně aromatických květů. Ale taxikáři jsou na celém světě asi stejní. Cesta z letiště do hotelu stála 300 thajských bahtů (BHT = 0,62 Kč) avšak stejná cesta zpět jen 128 BHT. Bangkok je ohromné mraveniště plné 11ti milionů lidí, spousty dopravních prostředků a především hluku. Leží v rovině, takže nemá výraznou dominantu a konce prostě nedohlédnete ani ze střež mrakodrapů. V mnoháproudých ulicích potkáte směsici aut, autobusů, motorových tříkolek tuk-tuků a motocyklů. A kromě podzemního na vysutých pilířích i jakési metro Sky Train. Dopravní zácpy jsou tu spíše pravidlem. Ale Thajci jsou klidní stoičtí lidé, které za žádné situace neopouští úsměv a dobrá nálada. Jejich pohoda je nakažlivá a přejde i na vás. To proč jste patrně do Bangkoku přijeli jsou chrámy. Z valné většiny budhistické a je jich tu spousta. Z jejich nádhery a barevnosti vám opravdu oči přecházejí a vy máte pocit, že jste se octli v orientální pohádce. Boty spolu s ostatními zanecháte před chrámem a pak už se zatajněm dechem sledujete Budhovy sochy, výzdobu a květinová aranžmá. Kulturní jsou samozřejmě lotosové květy. Ale ještě snad více než vnitřek uchvátí vás architektura a zdobnost chrámů. Různé druhy věží a věžiček, pagodek, vícenásobných střež pod kterými visí stále větrem rozechvívané zvonky. Barevnost, čistota a vkusné zdobení je organicky skloubeno s upravenými rostlinami. Palmami, květy a

bonzajovitě upravenými keři. Turisté vedle hluboce se modlících Thajců, vše v poklidu a vzájemné toleranci. Občas potkáte holohlavé kněze v jejich z dálek patrných šafránově oranžových úborech, které nejsou šité, ale ovinovací. Nejkrásnější chrámy jsou snad v Grand Palace, ale podobná seskupení jsou ještě na mnoha dalších místech. Nejednodušší je po městě jezdit taxíkem, naopak zdánlivě jednodušším tříkolečným tuk-tukem se bedlivě vyhýbejte. Než vás

totiž dovezou na požadované místo, zavezou vás na několik míst jako šperkařské firmy, luxusní látky či suvenýry, kde vás předají tamním hosteskám a vyfasují za vás provizi. Nejdobrodružnější je však jezdit s Thajci autobusem. S průvodčí se zpravidla anglicky nedomluvíte a tak to je na vaší nápaditost. Nám se osvědčilo počítání na prstech jedna až pět stanic a pak naznačit ven. Průvodčí se jen usmála a prodala lístek. Také je dobré nechat si v thajském písmu napsat cíl cesty. Autobusy ale musíte hlídat, mávat na ně a často za nimi vybíhat až do druhého jízdního pruhu. Tedy nic pro staré a handykepané. Ale teprve když dojedete autobusem skutečně k cíli můžete hrdě říct ano už se v Bangkoku poznám. Samozřejmě aby to nebylo tak jednoduché, v Thajsku se jezdí vlevo se vším co k tomu patří. Když se ze zvyku díváte při přecházení doleva, tak zrovna z druhé strany se žene proud vozidel přímo na vás. Také pozor při určování směru autobusů, Je jiný, než doma. Thajsko je monarchie a královny portréty zdobí mnohá nároží. Když jste po několika dnech poněkud unaveni velkoměstem bývá dobré objednat si nějaký výlet do okolí. Vyzvednou vás a večer vrátí zpět do vašeho hotelu. Cena 1300-1700 BHT zahrnuje i oběd a průvodce. Jeden z nejzajímavějších výletů je Damern Saduak neboli plovoucí trh. Na spoustě kanálů se nachází stovky lodiček naložených vkusně uspořádaným ovocem a dalším zbožím. Na metr širokých a asi 5 m dlouhých člunech jsou i kuchyně na dřevěné uhlí nabízející teplé pokrmy. Na vodě i souší nakoupíte oděvy, ovoce, koření, ale i preparované motýli, brouky a sošky. Nejhezčí je však stát a pozorovat to hemžení. Nezapomeňte ochutnat místní ovoce. Vyzrálé ananasy a banány mají úplně jinou chuť, než u nás. A pak je tu plno ovoce, které uvidíte poprvé v životě. O kousek dál můžete zažít projížďku na slonu džunglí i mělkým jezírkem nebo navštívit krokodýlí či hadí farmu.

Druhou část dovolené obvykle trávíte daleko od hlučné megapole na bělostné pláži pod palmami,

nejlépe na nějakém ostrově. Tam kde je mělko překvapí vás ve večerních hodinách ústup moře za odlivu. Obvykle odhalí řadu mušlí a zvápenatělých korálů. Jste-li v Thajsku v březnu, tak teplota je prostě 36 °C a nedá se s tím mnoho dělat. Přijmout hroší taktiku a pokud možno nevystřikovat z vody žádnou část těla. Nebojte, opálíte se i když se obezřetně mažete krémem s faktorem 15. Písečné pláže, skály, koruny kokosových palm, cikády, deštný prales s vodopády, banánovníky, slony i peřeje, to vše naleznete na ostrově Ko Samui. Když se setmí, tak v četných hospůdkách na pláži pojidáte výborná a kořeněná thajská jídla, sledujete měsíc který právě vyšel nad mořem a posloucháte šumění příboje. Jste prostě v ráji a nebude se vám chtít ho opustit. VH

Citáty chytrých právníček

Jejich autorky nejsou nijak zaostalé. Jsou to právníčky, tyto otázky a odpovědi totiž vesměs padaly v soudní síni. Z úst soudkyň a obhájkyň:

1. "Je to pravda, pane doktore, že pokud někdo zemře ve spánku, neví o tom až do rána?"
2. "Váš nejmladší syn, ten dvacetiletý, kolik je mu let?"
3. "Byl jste přítomen, když byl pořízen váš snímek?"
4. "Byl jste sám, či o samotě?"
5. "Byl jste to vy, nebo váš mladší bratr, kdo byl zabit ve válce?"
6. "Zabil vás?"
7. "Jak daleko od sebe byla vozidla v okamžiku nárazu?"

8. "Chápu to tak, že jste tam zůstal až do svého odchodu?"
9. "Kolikrát jste spáchal sebevraždu?"
10. Otázka: "Takže datum početí vašeho dítěte bylo pátého srpna?"
Odpověď: "Ano."
11. Otázka: "A co jste v tu dobu dělala?"
12. Otázka: "Takže ona měla tři děti?"
Odpověď: "Ano"
13. Otázka: "Kolik mezi nimi bylo chlapců?"
Odpověď: "Žádný."
14. Otázka: "Byla mezi nimi nějaká děvčata?"
15. Otázka: "Takže ty schody vedly dolu do sklepa?"
Odpověď: "Ano"
16. Otázka: "A ty schody vedly také nahoru?"
17. Otázka: "Vy jste podnikl poměrně dalekou svatební cestu, že?"
Odpověď: "Ano, jel jsem do Ameriky, paní soudkyně."
18. Otázka: "A vzal jste s sebou svou novou ženu?"
19. Otázka: "Jak bylo ukončeno vaše první manželství?"
Odpověď: "Smrtí."
20. Otázka: "A či smrti došlo k ukončení manželství?"
21. Otázka: "Můžete tu osobu popsat?"
Odpověď: "Byl střední výšky a měl plnovous."
22. Otázka: "A šlo o muže či ženu?"
23. Otázka: "Doktore, kolik pitev jste vykonal na mrtvých?"
Odpověď: "Všechny mnou vykonané pitvy byly vykonány na mrtvých."
24. Otázka: "Jste kvalifikován k podávání vzorku moči?"
Odpověď: "Odmalička."
25. Otázka: "Doktore, než jste započal pitvu, zkontroloval jste tep?"
Odpověď: "Ne"
26. Otázka: "zkontroloval jste krevní tlak?"
Odpověď: "Ne"
27. Otázka: "zkusil jste nalézt známku dechu?"
Odpověď: "Ne"
28. Otázka: "Takže, je možné, že při započítí pitvy byla pacientka stále naživu?"
Odpověď: "Ne"
29. Otázka: "Jak si můžete být tak jist?"
Odpověď: "Protože její mozek ležel ve sklenici na mém stole."
30. Otázka: "Něméně, je i přesto možné, že byla stále naživu?"
Odpověď: "Je možné, že byla stále na živu a vydělávala si jako právníčka."

Tržby obchodních řetězců v ČR

v mld. Kč (někde jen odborný odhad)

Firma	2004	2005
1. Makro Cash&Carry	38,2	37,5
2. Schwarz (Kaufland, Lidl)	31,5	37,0
3. Ahold (Hypernova, Albert)	34,6	36,0
4. Rewe (Billa, Penny Market)	22,8	23,2
5. Tesco Stores	20,5	22,0
6.-7. Globus	18,9	19,0
6.-7. Tengelmann (Plus, OBI)	18,3	19,0
8. Spar	10,0	11,3
9. Carrefour	10,0	11,0
10. Delvita	9,9	938
Celkem	217,7	225,8

Vyznáte se ve své firmě?

Nejste si někdy jisti, zda pracujete v české nebo anglické firmě? Nebojte nejste sami a se slovníčkem dle časopisu BIZ se neztratíte!

atraktivní pekyč - balíček výhod k platu. Zamilovaný výraz lidí z HR, kteří se jeho nadužíváním v náborových inzerátech snaží zastít skutečnost, že nedostanete zrovna moc keš. V praxi má pekyč nejčastěji podobu stravenek Gastroturky.

benefit - výhoda. Prakticky všechno, co si firma na zákazníky vymyslí, dovede marketing podat jako benefit. Setkal jsem se např. s "benefitem zaslání čtvrtletních výpisů za pouhých 30 Kč" (dřív byly zdarma).

dedlajn - okamžik, kdy začínáme na projektu OPRAVDU pracovat.

egzekutiv asistent - sekretářka.

ejčár (HR) - lidské zdroje. Jediné oddělení, které bere práci snad ještě ležerněji než marketing. Přesto vám v ejčár nikdy nezvednou telefon ani neodpoví hned na e-mail - oblitat všechny kadeřnice a solárka totiž stojí hodně času.

embíej (MBA) - ceněná listina s razítkem prestižní americké univerzity, kterou získáme např. víkendovým dojížděním do Čelákovic nebo do Legerovy ulice v Praze. Listina propůjčuje svému nositeli nadpřirozené schopnosti, zejména bezprecedentní kluzkost a umění pronikat ze zadu do trávících traktů nejvyššího managementu.

hedhantr - lovec lebek; člověk, který žije z úspěchu jiných. Záludnější a lépe placená obdoba kanibalů z tichomořských ostrovů, kam ostatně úspěšní hedhantri často létají na dovolenou.

kerijr menedžment - jistota, že pokud z firmy neodejdete, budete až do šedesáti dřepět na stejné židli a plat se vám bude zvyšovat o 0,25 procenta ročně.

keš - prachy. Jediná, a tedy i nejušlechtlejší pohnutka k práci. Keš se o víkendech směňuje ve vybraných podnicích za elegantní svetříky a elektronické hračky, čímž vzniká už kolem 25. dne v měsíci silná motivace zůstat u firmy a pracovat dál.

konzultant - člověk, který v kariéře dospěl do bodu, kdy už má tolik známých, že nemusí pracovat a stačí mu jen plkat v podnicích svých přátel. Největší přínos konzultantů spočívá v tom, že lidé ve firmě se proti společnému nepříteli spojí, a v podniku tak opět zavládne lepší atmosféra.

kosty - náklady. Katování kostů je první rozhodnutí, ke kterému ve své genialitě dospěje každý nový síjijou (CIO). V dalších letech se kosty zase nenápadně šplhají nahoru, ale o tom se nemluví, dokud nepřijde jiný síjijou, který je bude katovat.

kchůl - univerzální pozitivní výraz. Kchůl člověk se pozná podle toho, že má kchůl džiny, pořádá kchůl akce a vůbec vede kchůl život. Nad 30 let je nemožné být kchůl.

marketing - skupina halasících lidiček, kteří jsou ambiciózní, ale nechťelo se jim studovat obtížnou školu.

midl menedžment - střední menažerie. Lidé, kteří mají tak vysoké splátky na hypotéku, že pro svou kariéru musí udělat cokoli – bez ohledu na páteř a centrální nervovou soustavu.

ofis menedžr - sekretářka.

keterink menedžr - svačička

klíning menedžr - uklízečka

pablik rílejšns (PR) - parta usměvavých lhářů, kteří tráví dopoledne čtením novin a odpoledne proplácením paragonů za včerejší mecheche s novináři.

sejls - prodejní oddělení. Někdy nazývané marketing bez diplomu. Sejls je útočištěm lidí, kteří o produktu nevědí lautr nic, ale spoléhají na to, že to nějak okecají.

síjijou (CEO) - generální ředitel. Člověk, který je buď naprosto geniální, nebo měl v životě pekelnou kliku. Vzhledem k neschopnosti většiny síjijou pochopit ovládnání faxu (někuli komplexnějších systémů) bývá druhá možnost pravděpodobnější.

relevantní - dobrý. Nabídka naší firmy je vždy relevantní. Kchůl slovo do prezošek.

SAP - ultimativní test kvality vaší firmy. Podnik, který přežil zavádění SAPu, přežije už naprosto všechno.

spam - nevyžádaná pošta, nejčastěji od lidí, kteří si myslí, že na velikosti záleží. Nejvýznamnější položka firemní korespondence vůbec. Pokud naše společnost sama rozesílá spam, neříká se mu spam, ale e-mailový ňjúsletr.

technologži/ajty - oddělení IS/IT. Spolu s financemi jediné oddělení, jehož členové opravdu studovali. Odhaduje se, že až čtyři pětiny seznamovacích inzerátů a dvě třetiny diskusí na netu tvoří členové IS/IT, což vysvětluje i chronicky nízkou produktivitu tohoto oddělení.

A slovo závěrem

Elektronická forma OISOVIN přináší i nové výhody v barevnosti a možnosti použít i barevné fotografie, webové odkazy časem možná i zvuky. Konec konců vždyť dneska už ani člověk moc nevstává od PC.